

MAGYAR KURIR

Bétsből, Aprilis' 7-dikén 1818.

Svédzia és Norvégia.

A' meghalt XIII-dik Károly Király' Testamentuma szórószóra itt következik: —“

„A' Szent és megoszolhatatlan Háromságnak, Atyaistennek, Fiúnak, és Szent Léleknek nevében; Mi Károly, ugyan ezen Istennek kegyelméből a' Svédziai, Norvégiai, Gothus, és Wendus lakosoknak Királya, etc., kihirdetjük: Hogy, mivel minket a' Felséges Isten úgy megerősített 's úgy megsegített, hogy ősi országunkat a' felette lebegő szerentséltenségek 's az ötetszeregető elenyésztés alól kiragadhassuk; 's mivel a' gondviselés a' maga jótéteményének megtetéséül nekünk a' Svédziai thronusra egy fiút 's utánnunk következő uralkodót ajándékozott, kinek erántunk és a' haza eránt viseltető 's mással összehasonlithatlan szeretete, jó indulatja, 's hűsége, 's az ő fényes tulajdonságai 's virtusai nekünk azt az elégtetelt költsönözik, hogy utolsó ohajtásunknak célja, tudniillik alattvalóinknak oltalmaztatása 's boldogittatása hathatósabban elő nem mozdittathatott volna, mint ezen igen szeretett fíjünk, Nagyságos Fejedelem és Ur, Károly János Ur, a' Svédziaiak, Norvégiaiak, Gothusok, 's Wendusok Koronaörököse által: ehezképpest az az örömünk van, hogy tudjuk azt, hogy a' mi országunk szerentsés és bétülésre méltó leszen; melyre nézve ohajtjuk is, hogy a' mi igen szeretett Fíjünk, ez a' Fejedelmek'

mustrája és haza' boldogsága, sokáig éltesithesse a' Svédziai thronust. —

„Nekünk nints már egyéb hátra, hanem tsak, hogy magános tulajdonainkról rendelést tegyünk, és ezt mi kihirdetjük, mint itt következik:

1) Rendeljük, hogy a' mi nagyon szeretett Hitvesünkre a' Királyné ő Felségére, ki a' mi életünket szüntelenül és minden történetek között boldoggá tette, 's a' kit mi a' mi igen szeretett Fíjünknek nyájas gondviselésébe ajánlunk, szálljanak minden kész vagyonaik, 's halálunk után a' Rosenbergi kastélyban az Inventarium szerént találatni fogó mindenemű házibutorok; mellyek a' használás által megavúltakon kívül, a' Királyné ő Felsége' halála után mind a' mi igenszeretett Fíjünkre Károly János úrra, a' Svédziaiak, Norvégiaiak, Gothusok, és Wendusok' Koronaörökösére szálljanak.

2) A' mi Stockholmban találató minden hagyományaink, a' mellyek drága kövekből, aranyból, ezüsből, könyvgyűjteményekből, rajzolatokból, földkártyákból 's egyéb gyűjteményekből állanak, minden butoraink, lovaink, szekereink, 's a' többi, öregségünk' hathatós oszlopájé, a' mi igenszeretett Fíjünké, Károly János Uré, a' Svédziaiak, Norvégusok, Gothusok, és Wendusok' Koronaörököséé, legyenek. —

3) Ambátor mi meggyőződöttek vagyunk affelől, hogy igenszeretett Fíjünk' jósága a' mi hűséges szolgainkról gondoskodni fog: tsakugyan el nem akarjuk mu-

latni, hogy ezen gondoskodást igen szeretett Fijunknak különösen ajánljuk.

Ezeknek bizonyosságául mi ezen utolsó akaratunkat tulajdon magunk aláirtuk, 's Királyi petsétünkkel megerössítettük, melly a' mi Stockholmi kastélyunkban Februáriusnak 10 dikén, a' mi Urunk Jésus Kristusnak születése után az 1814-dik esztendőben ment véghez: —“

„Károly

„Hogy Király ő Felsége a' maga felséges nevét ezen utolsó akaratjára 's Testamentumára tulajdon kezével írta, hogy ekkor kívánt jó egészségben volt, 's hogy mind ezek előrealó meghatározással 's kettőnknek azon egy időbeli jelenlétében történtek, ezennel bizonyítjuk, Stockholmiban Febr. 10-dikén 1814-ben. —

„H. H. Essen, „Gyllenberg Fridrich
„Feldmarschall „Justiciarius-és Statu-
tusminister.

„Ezen Testamentum kinyittatott és felolvastatott azon embereknek jelenlétekben, kiknek neveik a' Jegyzőkönyvben találtatnak —

„Károly János

„Oskár.

Gyllenberg Fr. Engelström L. Anker P.

* * *

Norwégiára nézve olly törvényt terjesztetett a' Király Febr. 28-dikán az ott lévő Dieta' eleibe, hogy az úgy nevezett Quackerek, (jó barátok), ennekutánna az országnak tsak öt városában 's a' Finnmarki kerületben lakhassanak. Az öt városok ezek: *Christiania, Drontheim, Bergen, Christiansand, és Drammen.*

Frantzia Ország.

A' finantzia' biztosság' munkájának második részét, melly azt foglalja magában, hogy azon költségeket, mellyeket Roi a' biztosság' nevében a' követek' kamarája elejébe terjesztett vala, mitsoda kútfejekből lehessen előszerkeztetni, Gróf Beugnot terjesztette Mártzius' 23-di-

kán ugyan azon kamarának elejébe. Egy beszédet is mondott - el, melynek kezdetén ezen nevezetes kifejezések fordúlnak elő: — „Azon terhek, mellyek a' lefolyt esztendőben Frantziaországon feküdtek, rolla még most sintsenek levétetve: mindazonáltal nemes szívüséggel hordozza ezeket Frantziaország, egyedül tsak a' maga szemei elejébe szurt czélra függesztvén tekintetét, melly az ő függetlenségének megtarthatása. Vigasztalására szolgálna Frantziaórszágnak, ha ennyi szenvedések után könnyebbülésről beszélhettünk: de hijjába, mert mi most sem tehetünk néki egyebekről, hanem tsak új adófizetésekről való jelentést. A' most élő Frantziáknak sorsa az, hogy magokat az ő maradékaiknak boldogságáért feláldozzák. Azon költségeinknek megtételére, mellyet az 1818 dik esztendő kíván, az adófizetésből tsak 753 milliók fognak telni: a' többbit költsönözés által kell megtennünk.“

Ezen szók után leszállott az Orator a' Státus' jövedeimeinek külömbkülömb kútfejeire. Az ingatlan vagyontól való adót 172 millióra, az ajtóktól és ablakoktól való 12 millióra, a' Pátensekért való 17 millióra, a' beiratásért és stempelezésért való 143 millióra 's 600 ezerre tette (itt mindenütt Frankok értetnek). A' jövedelmek között egy egészszen új is találtatik, úgy mint az újságlevelekből 's jádzó kártyákból való adó, a' melly 5 millióra és 900 ezerre tétetik. Ez a' politziai Ministérium' bevétele. Az utólsót, t. i. a' jádzó kártyákért való adót szeretné a' tudósító ha a' Státus' jövedelmei között elő nem kellene hozni, minthogy ennek nem léte az erköltsiségnek nagy győzedelmét jelentené, ha egészszen megszünhetne. Azon 3 milliókból, mellyeket a' Király és a' Princzek a' magok udvarjok' tartatására rendeltetett summából a' Státusnak oda engedtek, itt most tsak 2 milliót és 200 ezeret lehet felhozni,

minthogy már 800 ezer bizonyos jöltévő czélokra fordított belölte. A' tisztviselők' fizetéseikből való elvonások 11 millióra 's 200 ezerre telnek. —

Minekutánna mind ezeket a' jövedelmeket felszámálta az Orátor, végezetre kinyilatkoztatta, hogy a' végre, hogy a' Státusnak az 1818-dik esztendőre kívántató minden költségét kipótolni lehessen, olly summát leszen szükség költsönvenni, a' melynek interesse esztendőnként 16 millióra fog telni, a' melly summát mindazonáltal az Orátor' reménsége szerént magok a' Frantziaországi töképénzes emberek fognak költsönözni a' Státusnak.

Utoljára azt mondja az Orátor, hogy igen nagyon ohajtani lehet, hogy az öszszeszövetkezett Hatalmasságok a' magános reklamatziókat mérsékeltessek, a' mellyeknek visszafizetése Frantziaországnak erejét felyül haladja, 's a' békességnek valóságos hadakozási karaktert ad: — „A' Párisi November' 20-dikán készült Rötésnek tartása szerént, úgy mond, annak, hogy az öszszeszövetkezett Hatalmasságok' seregei mikor fogják vidékeinket ide hagyni, ezen Hatalmasságok' tanátskozása' következésének kell lenni. Nékünk okaink vannak arra, hogy ezen tekintetben kedvező határozást várjunk tőlök. A' Fejedelmek a' magok politikájakat alája fogják vetni a' magok nagylelkűségeknek. Frantziaország ugyan tsendes állapotban van: de a' tsendességet valójában és olly hathatósan kívánnya, mint a' hadakozást folytatta.“

A' Párisi theatromok szép példával mennek elől, inségre jutott társaiknak segítésében. Azon személyek' számára, kik az Odeon' theatrumának elégésekor elpusztultak, alairás által való gyűjteményt nyitottak. A' Feydeau-theatrom úgy akar rajtok segíteni, hogy megengedi nekik, hogy ezen theatromon játszodhassanak egy darabig. Mas theatro-

mok játékokat akarnak az ő felsegítettésekre adni. Magának az elégett theatromnak felépítettésére Aktzionariusokból álló tarsaság formáltatik.

A' Hertzeg Wellingtonra tété'ett lövés' állapotját, még mind ez ideig vastag homály borította Egy erről szolló tudósításnak rövid summázatja ennyiben határozódik: — „A' Lyonban elfogatott 's Párisba hozatott Quin, már néhány versben kikérdeztetett: de jobban magára vonták a' közönséges figyelmetességét Lord Kinnaird' nyilatkoztatásai. Emlékezhetnek az Olvasók, hogy ezen Lord, Brüsszelből egy ott-tártózkodó Frantzia-val, a' ki ott Nicole név alatt esmeretes, de valóságos nevét Martinetnek mondják lenni, Párisba jött légyen, 's itt a' H. Wellington kvartélyába szállott-be. Ez a' Nicole volt az, a' ki első nyilatkoztatást tett Lord Kinnairdnek affelől, hogy a' H. Wellington' élete ellen rosszat forralnak. Lord Kinnaird tehát reá vette Nicolét, hogy velle egygyütt mennyen Párisba, de ezt bajos volt telyesíteni Nicolének, azért hogy őtet ott valamelly politikai büntételért, *per Contumaciam* (azért, hogy lábelől elillantott volt) halálra ítélik. Lord Kinnaird tehát azt tselekedte, hogy Lord Richmond által, a' ki L. Wellingtonnak jó barátja, kieszközöltette, hogy Nicole batran Párisba vehesse útját, mivel az előbbeni tettjéről, mellyért halálra ítéltetett volt, semmi szó nem leszen. Így hát reá vette magát Nicole a' Párisba való menetelre. Az ő előbbeni bünét, mint megigérték vala, nem is hozták itt emlékezethe: de őtet tsakugyan fogásra tették, 's már sokszor vizsgálás alá vonták. Semmi esmérössével nem engednek neki semmi közösülést, kétségkívül azért, hogy a' kiket vallástétele által a' dologba belékever, azoknak semmi nyilatkoztatást ne tehessen. De L. Kinnaird ezzel az okkal nints am meglegedve.

Azt mondja, hogy ötet, betsületére tett igérete kötelezi; 's hathatósan sürgeti valamint Lord Wellingtonnál úgy a' Frantzia Ministeriumnál is a' Nicole' elbotsátatását, 's azzal fenyegetődzik, hogy ha kivánságát nem telyesítik, minden környülállásokat, mellyeknek ezen dologhoz valami köze van, nyomtatásban világ' elejébe botsát. A' Frantzia Ministeriumnak 's H. Vellingtonnak pedig fontos dolog a' Nicole' fogvatartatása, hogy az egész özszeesküvést kitanulni 's a' bűnösöket megbüntettetni lehessen. Ide járul még az a' nevezetes környülállás is, hogy egy Croqnebourg nevű Belga tisztet, kit ezen dologban legelőbb elfogtak 's vizsgálás alá vettek, de azután elbotsátottak vala, most ismét elfogtak. Mind ezek a' környülállások egygyüttvéteve méltán elfoglalták a' közönség' figyelmeztességét, a' melly előbb úgy láttatott vélekedni, hogy ennek a' lövésnek egész historiája nem valamely valóságos rosszra való törekedésen, hanem csak valamely történetből esett lövésen fundálódott volna.

Algiria.

Az Aly Dey megölettetését illy hivatali tudósítás által valóságosítja a' Livornóban lakó Sárdinai Konzul: — „Az Algiriai Dey Mártzius' 1 - ső napján reggel pestisben meghalván, már az nap délelőtti 11 órakor kihirdette az ágyuk' durrogása az addig volt Ministernek Coggia Cavallinak, ki már most Ibrahim Bascha nevet vett-fel, a' Dey' thronusára lett felülését. A' következő napra a' külső Hatalmasságoknak minden otlévő Konzuljaik meghivatattak, hogy az új Deyhez mennyenek 's ajándékaikat néki által adják, ki is egy olly tselekedeten kezdette országglását, melly azt mutatja, hogy ő igasságosabb és emberségesebb Országgló leszen, mint az előbbeni volt, tudniillik, mind azokat a' Keresztény és 'Sidó leányokat, ki-

ket Aly elragadoztatván a' maga háremjébe zárt vala, szüléiknek vissza küldötte. A' pestis még akkor is kegyetlenkedett Algiriában, naponként 25 's 30 embert is megölt.

Nápoly.

A' nyugodalomban lévő IV - dik Károly Spanyol Királyt, látogatásképpen, Nápolyba várták. Itt és Casertában ékesítették számára a' Kir. szobákat.

* * *

Folytatása a' Pápa ö Szentsége 's a' két Siciliák' Királya ö Felsége között kötött Concordatának: —

IV) Tzik. Az országban minden Püspök' esztendőnként való jövedelmének, minden közönséges terheknek elvonattatása után, fekvő jószágban legalább három ezer Dukatokra kell telni. Pápa ö Szentsége mihelyest lehetséges leszen, ki fogja Király ö Felségével egygyütt való megfontolással mérsékelni azon Püspöki megyéknek dotatziójikat, mellyeket ezen tikkelynek határozása illethet. — V) Tzik. Minden Érseki és Püspöki Szentegyházhoz tartozik egy Káptalan és egy Seminarium, mellyeknek dotaltatása, ha elégséges, megtartatik, ellenkező esetben pedig vagy megnagyobbíttatik, vagy pedig ha szükséges lejjend, egészszenujan intéztetik-el fekvő jószágokban. Nápolyban minden Érseki Káptalanbéli méltóságnak jövedelme legalább ötszáz, az egyéb Kánonokoké pedig legalább négy száz Dukatiból álljon. Az országban lévő egyéb megyés Káptalanbéli méltóságoknak jövedelme a' tengeren innen, mellyek az új határszabások' alkalmatosságával határozatnak-meg, legalább száznyoltzvan, a' több Kánonokoké pedig legalább száz Dukatiból álljon esztendőnként. Kivétetnek innét a' Kir., Papi, 's Világi Patronátustól függő Kánonokságok, mellyek eddigvaló állapotjokban hagyatnak, ha csak az ő jövedelmeiket az ő Patronusaik, a' Szentegyház' rendelkezései-

vel megégygyezőleg, feljebb nem emelik. A' Seminariumok' kormányoztatása 's az ő jószágaikkal való gazdálkodás a' Trienti Concilium' határozásai szerint folytattatnak. — VI) Tzik. Azoknak a' megyéknek jövedelmeik, mellyek másokhoz fognak tsatoltatni, azokhoz a' megyékhez adattassanak, mellyek az új elhatározatáskor meghagyattatnak, ha tsak a' máshoztsatoltatandó megyéknek szükségük kívánni nem fogják, hogy az ő jövedelmeik valami egyéb papi célra fordittassanak, melynek a' Szent Szék egygyüttmunkálódásával kell meg esni. Azok a' Püspöki Káptalanok, mellyek az új határoknak kiszabattatásakor meg nem tartatnak, a' részeseinek megégygyezésével, 's mostani jószágaiknak 's jövedelmeiknek megtartásával, tétetessenek Collegialis Káptalanokká. — VII) Tzik. A' Plébániák' dotatzióji, mellyeknek nintsen ilendő jövedelme, olly módon nagyobbittassanak meg, hogy az olyan Parokhiák, a' mellyek két száz lélekből nem állanak, legalább száz Dukatokra, a' mellyek öt száz lélekből nem állanak, legalább százötven Dukatokra, mind azok pedig, mellyek ennél több lelkekből állanak, legalább kétszáz Dukatokra emeltessenek fel. A' Plebania' templomának fenntartására 's a' segítő papnak élelmére, a' hol ezeknek semmi különös jövedelmeik nem lesznek, a' helységek tartoznak gondoskodni, 's számokra tulajdon jószágot 's pénzt határozni. Ez a' rendelés nem illeti az ollyan Parokhiákat, kik Szentegyházi törvényekkel megegygyező módon szerzett Királyi, Papi, vagy Világi Patronusi jus' alá tartoznak; ezeknek terheit az ő Patronusaik hordozzák. Használó módon kivéttnek azok a' Káptalani és Collegialis gyülekezetek, a' mellyeknek neve *Chiese ricettricie*, akár bizonyos akár bizontalan számú tagokból álljanak, a' kik lelki szolgálatra köteleztetnek, azért, minthogy vagyonaikat a' közönséges massából kapják. — VIII) Tzik.

Az olly Consistoriális Apáturságoknak kiosztása, a' melly semmiféle Királyi Patronatus alá nem tartozik, ennekutánna is a' Szent Szék fogja illetni, melly azt a' Király' alattvalóinak adja. Azon magános beneficiumokat, mellyek úgy fundáltattak, hogy a' fundáló nem tartotta fenn a' kiosztás' jussát, részint a' Szent Szék részint a' Püspökök által azon hónapok külömbisége szerint adattassanak, a' mellyekben megüresülnek, t. i. Januariustól fogva Juniusig a' Pápa, 's Juniusától fogva Decemberig a' Püspökök által, de mindenkor a' Király' alattvalóinak. — IX) Tzik. Az Apáturságoknak, mind a' mellyek a' Királyi Patronatustól függenek, mind a' mellyek az alá nem tartoznak, oly módon, mint a' Királyi fő Udvari papnak Cancellariájában feljegyeztetve vagynak, laistroma mennéllehetőbb hamarsággal ő Szentsége' elejébe terjesztetnek. Ezen laistrom idővel, egygyetértőleg megjobbítottatik. — X) Tzik. A' Kanonokságok valamint a' Püspöki székeknel úgy a' Collegialis Káptalanoknál is, tserélgetve, t. i. az esztendőnek első hat hónapjaiban Pápa ő Szentsége a' következő hat hónapokban a' Püspökök által adattassanak. Az első méltóságot mindenkor a' Szent Szék adja. — XI) Tzik. Ő Szentsége meghagyja a' Püspöknek azon just, hogy a' Parokhiákat kioszszák, az esztendőnek akármally részében üresüljenek meg. A' szabad kiosztatás alá tartozó Parokhiák az előrevaló *concursumbéli* megvizsgálásban helybehagyatott papok között azoknak adattassanak, kiket ő legérdemesebbeknek tartani fognak. A' Papi Patronatushoz tartozó parokhiákba azokat teszik-be a' Püspökök, kiket a' Papi Patronus, mint legérdemesebbeket bé fog jelenteni. Ugyan ő teszik-be a' Királyi és Világi Patronatusnál is végzetre azokat, a' kik beajánltattak, minekutánna előre való *Concursumban* legérdemesebbeknek lenni íteltettek. A' Pápa ő Szentsége által adódó parokhiák 's

Kanonokságok megüresülvén, ismét ő Szentsége osztja-ki azokat. — XII) Tzik. Mind azok a' papi jószágok, mellyek a' katonai Országlás által el nem idegenítették, 's az ő Felsége visszajövetelekor az úgynevezett *Dominiumnál* találtattak, a' Szentegyháznak visszaadattak. Ezen jószágoknak gazdai gondviselése ezen egygyezésnek megerössítettése után azonnal négy legmeghittebb embereknek, kiknek kettejét ő Szentsége kettejét pedig ő Felsége, nevezik-ki, előképpen általadat-
tatik, a' kik ezen jószágoknak az ő végső elhatározásokig gondjokat viselik. — XIII) Tzik. Minekutánna a' keskeny tengeren innen lévő tartományokban a' katonai Országlás alatt nem kevés papi jószágok elidegenítették, 's minekutánna maga ő Felsége is, hogy az ellenségnek annál jobban ellene állhasson, magát kéntelennek lenni szemlélte, hogy mind Nápolyban, ezen városnak az ellenség által lett elfoglaltatása előtt, mind pedig a' keskeny tengeren túl az ellenségnek onnét való elszoríthatatása végett, néhány de kevés számú papi jószágokat elidegeníttessen, a' mellyekért mindazonáltal a' keskeny tengeren túl a' pap tulajdonosoknak igasságos kielégítetésekre éppen annyi világi jövedelmek rendeltettek: még is mindazonáltal, az ő Felsége kívánságára és hogy a' közönséges tsendesség, melynek fenntartatása a' Religióra nézve nagyon fontos dolog, ne veszedelmeztessek, kinyilatkoztatja ő Szentsége, hogy azok, kik a' feljebb említett módon eladatott jószágokat birják sem ő Szentségétől sem az utánnakövetkező Pápától ezen tekintetben nem fognak nyughatalankodtatni, 's ezen jószágoknak tulajdoni birása, jövedelmeik, 's az azokkal összeköttetve lévő jusok, mind ő nállok magoknál mind pedig azoknál, kik azokat tollök megvehetik, változás nélkül megmaradnak. — XIV) Tzik. A'

Szerzetes Papság' jószágai, mellyek a' katonai Országlás alatt el nem idegenítették 's a' mellyek az ő Felsége visszajövetelekor az úgynevezett *Dominiumnál* találtattak, koránt sem elégségesek ugyan arra, hogy a' két nemen lévő minden szerzetes házak helyreállíthatassanak: mindazonáltal kiváltképpen azon Szerzetek között, mellyek az ifjúságnak a' Religióban 's tudományokban való oktattására, a' betegekhez való látásra 's az isten' szavának hirdetésére határozotatva vagynak, annyinak vissza kell állíttatni, a' mennyit dótalni lehetséges fog lenni. A' birtokos Szerzeteknek el nem idegenítettett jószágai a' kinyíttatandó Szerzetes házaknak, bizonyos mérséklés szerént, minden előbbi tulajdonosi jusokra való tekintet nélkül, mellyek is a' jelenvaló tzikkely által egészen kioltódní tartatnak, osztattatnak-ki. Magok az el nem idegenítettett szerzetes házak, kivévén azokat a' mellyek már valamelly közönséges haszonvételeire fordíttattak, ha a' jövedelemnek elégtelensége miatt helyre nem állíttatnak, a' klastromi vagyonhoz tsatoltatnak. Mindazonáltal ha ezen vagyonnak haszna kívánní találja, el is idegeníttethetnek, de olly módon, hogy az abból bejövő summa a' klastrom' vagyonához tsatoltassék. Az Observans, Reformált, Alcantarinus, és Capucinus Szerzeteknek Roduló (Mendicans) Klastromai, a' környülállásokhoz 's a' hívök' szükségégeikhez képpes, számosíttatni fognak. Minekutánna a' Szerzeteknek házaik elintéztettek 's dotáltattak, a' birtokos Szerzetesek 's a' klastromi Apátzaszüek is, vehetnek-fel a' magok jövedelmekhez mérsékeltett számú Novitziusokat 's Novitziákat. Hasonlóképpen megengedtetik az úgynevezett Mendikánsoknak is, hogy Novitziusokat vehessenek-fel. Az Apátzaszüeknek bevitt vagyonai, kik magokat az úr szolgálatjára elszannyák, a' Szentegy-

ház' törvényeivel megygyezőleg a' klastroméji lesznek. Minden Religiosusok, a' Mendikánsok színt' úgy mint a' Birtokosok, a' kik ezen országban vagy már fennállanak vagy még ennekutánna állittatni fognak, a' magok Gen. Elöljárójik alá tartozzanak. Azon Birtokos Szerzetek Religiosusainak, mellyek a' keskeny tengeren innen vissza állittatni fognak, ha a' Szent Szék által sekularizáltatnak és semmi prébendájok nem leszzen, a' Királyi Országlószék mostani penziójikat mind addig a' közönséges kintsből fizeti, míg illendő misemondási vagy egyéb prébendát kapnak. A' vissza nem állittatandó Szerzetek' Religiosusai pedig folytában fogják minden külömbség nélkül venni, az Országlószéktől, a' magok penziójikat. — XV) Tzik. A' Szentegyháznak jussa leszzen új birtokoknak szerzésére, 's az illy szerzemények éppen olyan tulajdonná leszzenek, 's éppen olyan jus szerént birattatnak, mint a' régi Fundátziók. A' Szentegyház élni fog ennek. utánna ezen szabadsággal, a' nélkül, hogy ez által az úgynevezett Amorigizátzió' törvényeinek munkásságait, mellyek ezen országban eddigelé kötelező erővel birtak, 's az említett törvényeknek olly esetekben való végrehajtatássokat, mellyekben az alkú még tökéletességre nem ment 's a' feltételek még be nem töltettek, valami megsértődést okoznának. A' Szent Szék' helybehagyása nélkül semmi papi fundátziók el nem töröltetnek vagy össze nem olvasztatnak, kiköttetvén innét azon jusok, mellyeket ezen esetekre nézve a' Trienti Papi Tanács a' Püspököknek adott. — XVI) Tzik. Az időnek szoros környülállásai ugyan meg nem engedik azt, hogy a' Papok a' Státusnak és Közönségeknek terheik alól feloldoztassanak: mindazáltal megigéri ő Felsőge, hogy azt a' régibb időkben behozott visszaélést, mellyszerént a' Papokra és az ő jószágaikra nagyobb adófizetés

vettetett mint a' Világiakra, eltörli; nem tsak, hanem ennekfelette, hat a' Státus kedvezőbb állapotra jutand, még ajándékokkal is fogja őket segíteni. — (A' többi következik).

Időjárás' jövendölés.

Hogy ide is beilljek ezen mondás *omne trinum perfectum*, ide teszünk a' Baireuthi újságból az időjárásról még egy jövendölést, melly eszzerént már a' harmadik leszzen. Talám egygyik jobban el fogja találni, mint a' másik. Ezen jövendölőnek neve Schöpfel; egyéberánt nem nagy esmeretségben vagyunk véle. Az ő jövendölései Aprilis 1-ső napjától fogva Sept. 16-dikáig terjednek, következő módon: —

Aprilis: 1-től 15-tig elegyes, de szároz inkább mint nedves, 's olykorolykor még komor is; 16-tól 23-ig nagyobbadon szároz és meleg; 24-től végig elegyes és termékeny, olykorolykor gyenge égi háború. —

Május: 6-dikáig olyan mint Aprilisnek utolsó öt napjai; 7-diktől 18-dikig elegyes és termékeny; azután egész végig változó, égi háborus, és szelos. —

Junius: Első két napjai olyanok, mint Május' vége; 3-tól 16-tig szároz inkább mint nedves, 's nem mindenkor egyenlő meleg; 17-től végig, a' meleg és szározság mind nevednek. —

Julius: 5-től 9-tzig, szároz inkább mint nedves, 's némelykor nagyon szelos; 10-től 20-szig nagyobbadon szároz és meleg; 21-től végig elegyes és meleg.

Augustus: 4-dikig Julius utolsó napjaihoz hasonló; 5-től 14-gyig nedves inkább mint szároz, olykorolykor pászmás zivatarok; 15-től 24-gyig szároz inkább mint nedves, és meleg; 25-től végig elegyes.

September: 6-dikig hasonló elegyes, 's némelykor szelveszes és zivataros; 7-től 16-tig ismét elegyes, 's ottanot an komor és kedvetlen.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

B é t s.

A' Spanyol Király' második ötse Királyi Hertzeg *Don Francisco de Paula*, a' ki Gróf Moratella nevezet alatt néhány hónapoktól fogva itt tartózkodott, a' múlt hónapnak 28. dikán elútozott inét Madrid felé. A' mesterségek' Cs. Kir. Bétsi Akademiája a' maga utóbbi gyűlésében közönséges felkiáltással a' maga betsületből való tagjává nevezte ő Kir. Hertzegségét.

Császár és Király ő Felsége a' mindjárt tisztelt K. Hertzegget a' Szent István Magyar Királyi Rendjének nagy keresztjével méltóztatott megtisztelni, 's azt neki a' butszúó audientzián Mártz. 25. dikén által adni.

Magyar Ország.

Ő Cs. K. Felsége az érdemek' megjutalmaztatására való kegyes hajlandósága szerént, T. Bossányi Bossányi Orvos Doktor urat, a' Pesti Kir. Universitas Orvosi Collegiumának tagját, Pesten a' Sz. Rochusnál lévő városi Kir. Ispotály igazgatóját 's első Physicusát, 's néhány N. Vármegyék' Táblabiráját, a' szenvedő emberiségnek segítésében 's több egyéb féle módokon a' Státus eránt bizonyított szolgálataira való tekintetből, a' taksának is elengedésével Királyi Tanátsossá kinevezni, kegyelmesen méltóztatott.

A' Posonyi Deák újságlevelekben olvassuk, hogy Németujváron Mártzius' 14. dikén délután két óraker szörnyű égiháború 's menyköhullás lévén a' közben havazott is kegyetlenül. A' menekő ugyan akkor Mürbisch nevű szomszéd faluba beütvén, néhány házat hamuvá égetett.

E r d é l y.

Szomorú emlékezetben van a' két Nemes Magyar Haza előtt, hogy a' múlt 1817. dik esztendőben egész Erdélyben az éhség annyira uralkodott, hogy némelly részeken, nevezetesen az Oláhság közt számtalan nép halt-meg éhen. A' kik életüket megtarthatták is, kéntelenítettek kukoritzá tsutkát, fahajat 's más effélét szárogatni, megörölni 's azt enni; végre háznépenként bujdostak-ki Moldvába!

Ezen inségnek nevelésére Udvarhely Széken a' múlt esztendő' Júliusa' 17. kén éppen midőn az óhajtott aratás békövetkezett volna, és áhíthatosan várnák az új életet, a' rettenetes jég, minden névvel nevezendő termést semmivé tett, minden féle gyümölcs fákát öszve zúzott, 's az utánra is terméketlenné tett: különösen Bethlenfalván, Kaditsfalván, Szombatfalván, és Fenyéden még az épületek fedelét is öszve rontotta; a' melly barmok magokat el nem rejthették, azokat mind agyon verte, 's e' szerént ezen rettenetes inség a' szegény lakosokat minden reménységektől megfosztotta, 's bizonyosan végpusztulásra juttatná ha tellyes reménységben nem volnának a' felelő, hogy a' két Magyar Hazában hathatós segedelemre találjanak. Sajnáljuk, hogy későtskére kell esni ezen említésünknek: mindazáltal, hogy most is elérjenek közönségessé tétele azt a' nemesztélt, a' melly végre, az efféle tsupa történetbeli, sok familiák szomorú állapotját illető megkárosodások, a' szánakozó szívű 's jóltételre hajlandó Hazafiak elejekbe terjesztetnek.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —
Apr. 3. dikán $272\frac{1}{8}$ — 4. dikén $272\frac{1}{6}$ — 6. dikán $272\frac{5}{6}$ — forintot.